

Tervetuloa tutustumaan Suomusjärvi-Seuran ensimmäiseen tiedotelehteen **Juoruun**. Näin alussa lehti ilmestyy kahdesti vuodessa, mutta mikäli aineistoa riittää useampaan lehteen, me suollamme uuden **Juorun** tuotapikaa. Voit lähettää jutun juurta, kysymyksiä, valokuvia, vitsejä, mielipiteitä, reseptejä, ohjeita tms. Lähetä aineisto **juoru.suomusjarvi23@gmail.com** Vastuunkantaja, Hilikka Ahmaoja

Seuran terveiset

Vuoden 2022 aikana Suomusjärvi-Seuralla oli, kokoukset mukaan lukien, 64 tapahtumaa. Tunnetuin seuran tapahtumista on Suomusjärvi-päivä heinäkuussa. Vuonna 2022 supersuosittu Kekkosentien kävely jäi tekemättä.

Yhdistyksen puheenjohtaja on Mari-Anne Mielikäinen ja varsinaisessa hallituksessa on kuusi jäsentä. Lisätietoja www.suomusjarvi-seura.fi. Seurassa on 70 jäsenmaksun maksavaa jäsentä ja useita apuaan ja osaamistaan tarjoavia ”sateliitti-jäseniä”. Iloitsemme kaikista jäsenistämme, apua tarjoavista käsipareista, kannustuksista, ehdotuksista ja mielipiteistä. Voit tulla mukaan seuran toimintaan maksamalla **jäsenmaksun (10 € FI34 5441 0320 0128 22)** tai lähettämällä s-postia (**suomusjarvi.seura6 (at) gmail.com**). Kaikenlainen apu on tervetullutta.

Tänä keväänä rikoimme osallistujamäärässä ennätyksen, kun Suomusjärvi-Seuran vuoden ensimmäisen Kulttuurisunnuntain vieraana oli Kiion sukuseuran sihteeri Tiina Lietzen ja aiheena noin 30 vuotta vanha videotaltiointi arjesta näillä kylillä. Suomusjärven kirjastossa oli tupa täynnä!

Toiminnassa voi olla mukana myös osallistumalla järjestettyihin tapahtumiin. Seurakuntakeskuksen ikkunassa on **seuran info-tv**, jossa ilmoitamme tulevista tapahtumista. Vielä mukava uutinen: kevään aikana saimme videotykin kirjastoon, tulevaisuus näyttää mitä hauskaa se tuo tullessaan.

Suomusjärvi sukkakilpailun voitti **Tiia Sarste-Tuominen**, toiseksi tuli **Riitta Heinonen** ja kolmanneksi **Raisa Uggendahl**. Koululaisten piirustuskilpailun voitti **Matias Leppäkoski**, toinen oli **Elias Wivolin** ja kolmas **Sania Virtanen**. Kaikki voittajat ja osallistajat ovat palkintonsa saaneet ja ansainneet.

Kiinnostaisiko jokin näistä tapahtumista?

Eri toimijat järjestävät tapahtumia Kitulan alueella, tässä syksyn -22 ja kevään -23 tarjontaa.

Maanantai: klo 14:00 kesällä Mөлky urheilukentällä, talvella Bingo Terveystalolla. Klo 12-13:30 Käsityöpiiri Seurakuntakeskus Kitula

Tiistai: Muistikahvila klo 10:00 – 11:30 Seurakuntakeskus, Eläkeliiton keilailu Salossa 13:30, klo 14:00 lukupiiri kirjastossa (joka kuukauden ensimmäinen tiistai). Klo 18:00 Mirvan ohjaama ulkojumppa koulun pihassa.

Keskiviikko: klo 9:00 Aamulenkki Seurakuntakeskus (parilliset viikot), klo 12:30 Sulat – lauluhetki Seurakuntakeskus (parittomat viikot), klo 17:00 Iltaperhekerho Seurakuntakeskus.

Torstai: klo 13:00 Raamattupiiri (parittomat viikot). Klo 10:30 Tuoli- ja tasapainojumppa Seurakuntakeskus

Perjantai: klo 10:00 Eloisaa arkea Seurakuntakeskus (kilpailuja, musiikkia ja kaiken sortista hauskanpitoa)

Miljoona roskapussia -tempaus Kitulassa 24.4.2023

Suomusjärven 4H-kerho yhdessä Suomusjärvi-Seuran kanssa järjesti 4H-kerholaisille Miljoona roskapussia tempauksen. Reilun tunnin saalis oli yllättävän suuri.

KIRJOITUSKILPAILU koulumuistoja Suomusjärveltä 1.6. - 6.8.2023

Kutsumme entiset ja nykyiset koululaiset kirjoittamaan muistojaan kouluajasta Suomusjärvellä.

Kirjoitukset voi lähettää osoitteeseen suomusjarvi.seura6 (at) gmail.com tai suljetussa kuoressa merkinnällä ”kirjoituskilpailu” palautelaatikkoon kirjastossa. Muistathan lisätä yhteystietosi.

Kilpailuun osallistujat luovuttavat julkaisuoikeudet Suomusjärvi-Seuralle, joka voi hyödyntää kirjoituksia parhaaksi katsomallaan tavalla. Kirjoittajien kesken arvotaan kolme tavarapalkintoa.

Aluekappalainen Tapio Hietalahti

Kuka olet? Olen Sannan mies ja kahden lapsen isä. Koti on Marttilassa. Omat juureni ovat syvällä Suomusjärvellä. Äitini on lähtöisin Kettulasta ja isäni on Kitulasta. Yhä edelleen minulle rakas paikka on äidin kotipaikka Kettulassa. Työskentelen 1.1.2023 alkaen Kiikalan ja Suomusjärven aluekappalaisena. Olen myös sivutoiminen sotilaspappi.

Mitä harrastat? Lukemista, elokuvia, kuntoliikuntaa, ruuanlaittoa ja Kettulassa olemista.

Mikä on parasta ja toisaalta pahinta työssäsi? Parasta työssä on jumalanpalvelukset, mahdollisuus jatkuvaan opiskeluun sekä ihmisten kohtaaminen. Varsinaisia huonoja puolia en löydä. Välillä tuskaillen sen kanssa, että ehtiikö olemaan tarpeeksi läsnä eri tilanteissa.

Jos et olisi pappi, niin mikä olisit ? Vaikea kysymys, ehkä olisin juristi tai lastentarhan opettaja. Joskus pohdin eläinlääketieteen tai metsänhoidon opintoja.

Miten ratkaisisit kirkon jäsenongelman? Onneksi pastori Hietalahden ei tarvitse yksin ratkaista tätä kysymystä. Itse näen, että ensiarvoisen tärkeää on se, että jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset hoidetaan huolella. Myöskin meidän täytyy arvostaa omaa kristillistä perinnettämme. Rohkaisisin seurakuntalaisia myös toimimaan rohkeasti seurakunnassa. Esimerkiksi haluaisin rohkaista seurakuntalaisia toimijoiksi. Lisäksi seurakunnan tulee näkyä pyhän lisäksi myös arjessa.

Oletko katsonut tv:stä Isä Brown tutkii sarjaa? Olen kyllä. Pidän erityisen paljon brittiläisestä kulttuurista. Britit tekevät hyviä ohjelmia. Onneksi Suomusjärvellä ei kuolo korjaa satoa niin paljon kuin Midsomerissa tai muissa televisiosta tutuksi tulleista paikoista. Isä Brown tai Granchester ovat mielenkiintoisia sarjoja, koska kummankin pääosassa on kollega. Molemmista sarjoista saa kyllä sen kuvan, että pappi harjoittaa virkaansa vain sunnuntaisin.

Kiitos haastattelusta

Lukupiiri 2023 vasemmalta oikealle: Tarja, Leena, Pirkko, Anita, Pekka, Paula, Else, Juha. Haastatteluun osallistui myös Tiina, joka ei ehtinyt kuvaan.

Koulumuistoja sodan ajalta peruskouluun asti

Lukupiirin jälkeen muistelimme yhdessä kansakouluaikaa. Aika nopeasti kävi ilmi, että kouluaika saattoi olla hyvinkin erilainen riippuen siitä, olivatko muistot maalais- vai kaupunkikoulusta. Haastatelluista Tarjalla ja Tiinalla on kokemus myös peruskoulusta.

Suomi oli sodan jälkeen hyvin köyhä. Minkälaiset vaatteet kouluun laitettiin?

Anita: Koulukyytejä ei silloin ollut, joten kouluun tultiin karvalakeissa ja lämpimissä vaatteissa. Farkkuja ei tietenkään ollut.

Leena: Tytöillä piti olla hame ja esiliina oli tärkeä. Kansanhuolto jakoi jalkineita, jotka jaettiin koulussa. Ne piti anoa etukäteen. Isän mielestä meidän ei pitänyt anoa niitä enkä saanut palauttaa kaavaketta. Myöhemmin ymmärsin jalkineiden jaon olevan köyhänapua. Usein jalkineet olivat monoja.

Nykyajan koululaisen korviin perunannostoloma ja puolukoiden kerääminen koululle saattavat kuulostaa oudoilta. Ne kuitenkin kuuluivat teidänkin koulunkäyntiin, eikö vain?

Paula: Perunannostoloma on nykyään koulujen syysloma. Itse olin kaupunkikoulussa ja syyslomaa ei ollut.

Anita: Meidän koulussa kerättiin myös viljapelloilta puinnin jälkeen jääneitä tähkiä. Niistä saatiin jauhoja koululle. Puolukoita piti kerätä litra.

Entä mitä mieleen tulee Raittiuskilpajoituksista?

Paula, Pekka ja Juha: Olen voittanut

Leena: Hymypatsaita alettiin jakaa vuodesta 1954 alkaen. Muistan kuinka olin todella ällistynyt, kun en saanutkaan Hymytyttöpatsasta. Mielestäni olisin ilman muuta ansainnut sellaisen.

Vuosikymmeniä sitten koulukurikin oli toisenlaista. Tuliko karttakeppi tutuksi?

Pirkko: Silloin oli kova kuri. Kun opettaja tuli luokkaan, noustiin seisomaan.

Pekka: Mitään negatiivisia muistoja minulla ei ole. Tietysti piti viitata, jos halusi puhua.

Tiina: Samassa tilassa oli 3-6 luokat yhdellä opettajalla. Opettaja oli Eero Mansner ja järjestys oli hyvä. Minulla on mukavat muistot tästä opettajasta.

Anita: Opettaja löi karttakepillä sormille. Erästä poikaa vedettiin niskavilloista, kun hän ei oppinut oikeakätiseksi.

Juha: Useat ”Allin” oppilaat muistavat karttakepin iskut.

Kansakoulussa ruokailu oli ilmaista. Onko muistoja tästä?

Pirkko: Alussa piti tuoda eväät ja maitopullo lisäksi. Joskus maitopullo meni rikki.

Juha: Ruoka oli keittoja ja ruokalaa kutsuttiin keittolaksi.

Mitä muita muistoja koulu-aikaan liittyi?

Anita: Vasenkätisiä yritettiin väkisin opettaa oikeakätisiksi.

Tarja: Opettajalla oli vaikeuksia opettaa vasenkätiselle käsitöitä. Siksi yritettiin opettaa oikeakätiseksi.

Leena: Koulussa kirjaston virkaa hoiti iso kaappi, jossa oli ruskealla paperilla päällystettyjä kirjoja lainattavaksi. Lauantai oli lyhyempi koulupäivä ja silloin opettaja luki jostain kirjasta muutaman luvun. Samaan aikaan radiosta

tuli Markus-sedän tunti ja olisin halunnut kuunnella sitä. Koulun kirjaston avulla lukemisesta tuli kuitenkin ihana harrastus.

Juha: Minäkin kiitän koulun kirjastoa lukuharrastuksesta. En muista oliko kirjat paperoituja, mutta muistan, että kirjastossa oli Tarzaneita ja muita minua kiinnostavia kirjoja.

Välirikitys Tarjalle, lukevatko nykyneuret kirjoja edelleen?

Tarja: Valitettavasti lukeminen on vähentynyt, mutta on heitäkin, jotka lukevat paljon. Lukutaito pitäisi saada alakoulun aikana hyvälle tasolle, jotta myöhempi opiskelu sujuisi hyvin. Lukutaito kasvaa vain lukemalla ja onneksi nykyään ilmestyy hyviä kirjoja, joista löytyy jokaiselle sopiva.

Pirkko: Maakuntalaulut piti opetella ulkoa.

Leena: Laulukokeesta trauma, olen kuullut monelta muultakin saman asian. Toinen kauhea juttu oli pesäpallojoukkueen jako. Kun piti odotella, että joku armeliaasti kutsuu omaan joukkueeseen.

Pekka: Musiikin opettaja oli entinen rintamamies. Hän kertoi yksityiskohtaisesti sotamuistojaan, laulatti ”Kuullos pyhä vala..” Loppu 5 - 10 minuuttia oli musiikin opetusta.

Else, sinulla on kokemus suomalaisesta ja ruotsalaisesta koulusta. Minkälaisena oli olla koululaisena Ruotsissa?

Else: Kävin kolme luokkaa Suomessa ja muutimme sitten Ruotsiin. Suomessa opettajani oli opettanut jo äitiäni hänen kouluajanaan. Suomessa kouluun mentiin eväiden ja maitopullon kanssa. Kun aloitin koulun Ruotsissa, minä viittasin, sitten nousin seisomaan pulpetin viereen ja vastasin. Kaikki purskahtivat nauramaan, ei niin Ruotsissa tehty. Kouluruokakin oli ihan erilaista, meille oli notkuvat ruokapöydät.

Kiitos haastattelusta

Tiesitkö tämän Suomusjärvestä?

Tiesitkö, että **tosin kauan** ennen meitä Suomusjärvellä Salitun-kylässä asusti norsueläimiä? Marja Simonsuuri (myöhemmin Simonsuuri-Sorsa) löysi norsueläimen luun puolen metrin syvyydestä. Löytäjäksi oli biologian ylioppilas ja ymmärsi löytönsä arvon eikä heivannut sitä pajukkoon vaan tallensi sen autotalliinsa. Myöhemmin luu ajoitettiin noin 5 - 19 miljoonaa vuotta vanhaksi eli mioseeniajalle.

Mioseeniajalla mantereet alkoivat olla niillä paikoilla, kuin ne ovat nykyään. Ruohokasvit olivat vallalla, kaikki mitä kasvoi silloin kasvaa nykyäänkin (**NOIN**). Oli aroja ja tundria, joilla norsueläimien oli mukava käyskennellä. Kaikki silloin hallitsevat maanisäkkäät ovat kuolleet sukupuuttoon. Vesieläimistä valaiden esi-isät olivat jo olemassa ja lintujen lajimäärä oli suuri. Luuta säilytetään Luonnontieteellisessä keskusmuseossa ja se löytyy Muutosta ilmassa -näyttelyssä vastapäätä mammuttikonstruktiota. Vimeisimmän tiedon mukaan luu olisi kulkeutunut jään mukana Siperiasta.

Lähde: https://www.geologinenseura.fi/sites/geologinenseura.fi/files/geologi_-_artikkelit/geologi_4_2016_02deinothe.pdf Wikipedia, Janne Granroth museomestari LUOMUS.

Kalenteri

Anerion iltalenkki, Mari-Anne Mielikäinen	17.6.2023
Lähtö Anerion lintutornin parkkipaikka klo 18 (Helsingintie 2543)	
Koulutielle – näyttely Kotiseutumuseossa	18.6. – 6.8.2023
Mirvan jumpat urheilukentällä, S-seura sponsoroi	heinäkuun tiistait klo 18:00
Somusjärvi-päivä	9. 7.2023
Somusjärven kesäteatteri Suonäpät	8.7. - 6.8.2023
Komedia: Kahden naisen putkirempa	
Kekkosentien kävely, Juha Äyräs	heinäkuussa

Seuraa ilmoitteluaamme info-tv:ssä Seurakuntakeskuksen ikkunassa.

Koulutielle – näyttely kotiseutumuseossa

Avajaiset 18.6.2023 klo 11:00 – 14:00
